



MATTHEÛS

11:16-19

Jezus ontmaskert de bezwaren tegen Hem en Johannes als uitvluchten om niet op God te reageren.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/11-16-19

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Johannes en Jezus: twee verschillende stijlen	5 min	3
2	Een generatie die geen boodschapper aanvaardt	7 min	5
3	Bezwaren tegen het geloof als uitvluchten	6 min	9
4	Zonde als werkelijke reden voor afwijzing	4 min	11
	Om verder te lezen		13

1

Johannes en Jezus: twee verschillende stijlen

In Mattheüs 11 sprak Jezus over Johannes de Doper. Hij sprak erover wat een groot man hij was en welke grote betekenis hij had met betrekking tot Gods Koninkrijk. Nadat Jezus zo over Johannes de Doper had gesproken, stond Hij erbij stil dat Zijn generatie het voorrecht had gehad twee grote profeten te hebben. De ene was Johannes de Doper en de andere was Jezus Zelf. Geen van deze grote profeten had werkelijk enige invloed op die generatie gehad.

Ik bedoel daarmee niet te zeggen dat er in Jezus' generatie niemand was die Hem volgde of in Hem geloofde. Zulke mensen waren er beslist. Maar het is niet zo dat hun aantal groter was dan het aantal mensen dat God volgde voordat Jezus kwam, want ook daarvoor was er altijd een overblijfsel van getrouwen. Maar over het algemeen heeft de generatie van Israël die de Messias had moeten herkennen, Hem niet herkend. Uiteindelijk stemde die generatie in wezen in met Zijn kruisiging. Er waren natuurlijk uitzonderingen. Maar afgezien van die uitzonderingen reageerde de generatie Joodse mensen die in Jezus' tijd leefde — althans degenen in Israël, waar Hij woonde — niet op hun profeten zoals je zou verwachten.

Daar staat Jezus bij stil wanneer we bij Mattheüs 11:16 en de daaropvolgende verzen komen. Jezus zei:

Maar waarmee zal Ik dit geslacht vergelijken? Het is zoals de kinderen die op de markt zitten en hun vriendjes toeroepen:

MATTHEÛS 11:16

Laten we hier eens naar kijken. Ik ben veel mensen tegengekomen die grote moeite hadden om te begrijpen waar Jezus het hier over had, hoewel het eigenlijk helemaal niet zo moeilijk is om dit te ontleden. Jezus spreekt over Zijn generatie. Daarmee bedoelt Hij natuurlijk de Joodse mensen van Zijn tijd, tot wie Hij en Johannes zich

hadden gericht. Ze probeerden hen tot bekering te brengen en het Koninkrijk van God binnen te leiden. Hij zei dat ze daar niet op reageerden. Waar het voor Hem op neerkomt, is dat ze niet op Johannes reageerden en ook niet op Jezus.

Het punt dat Hij maakt, is dat Johannes en Jezus in zekere zin lijnrecht tegenovergestelde benaderingen van godsdienst hanteerden. Natuurlijk alleen in één bepaald opzicht. Johannes en Jezus hadden dezelfde godsdienst, maar hun religieuze stijl verschilde behoorlijk. Johannes was een asceet. Johannes at geen gewone maaltijden. Hij at alleen een zeer sober dieet, bestaande uit wat hij in het wild in de woestijn kon vinden: sprinkhanen en wilde honing. Hij leidde een Spartaans bestaan.

Dit zou bepaalde soorten godsdienstige mensen aanspreken. Er is een bepaald type mens dat het gevoel heeft dat je, om werkelijk geestelijk te zijn, afstand moet doen van de genoegens van de wereld en het vlees. Je moet een soort ascetisch leven leiden. Je mag geen gemakken en geen luxe hebben. Hoe meer je daarvan afziet, hoe geestelijker, geloofwaardiger en indrukwekkender je bent. Op mensen die zo tegen godsdienst aankeken, had Johannes de Doper grote indruk moeten maken, want hij was een profeet uit de woestijn. Hij leidde een leven van grote zelfverloochening, en daar had iedereen blij mee moeten zijn.

Aan de andere kant zou Jezus met Zijn stijl mensen aanspreken die een andere benadering hadden. Er zijn mensen die geestelijkheid niet zozeer uitleggen in termen van zelfverloochening. Zij zouden bij geestelijkheid denken aan het vieren van hun religieuze ervaringen en hun religieuze voorrechten, aan genieten van het leven, genieten van God en genieten van mensen. Ook voor die stijl van godsdienst valt beslist veel te zeggen. In het boek Psalmen vinden we beslist heel veel viering, heel veel aansporingen om God te loven met dans en muziekinstrumenten, en om ons te verheugen.

Jezus scheen werkelijk te komen met een religieuze stijl die, naar wij zouden denken, mensen zou aanspreken die zo tegen godsdienst aankeken. Jezus was niet zoals Johannes. Jezus leidde geen Spartaans leven. Hij leidde ook geen rijk leven, maar Hij leidde geen ascetisch leven. Hij ontszegde Zichzelf geen goede maaltijd. Hij bleef niet

weg van feestmaaltijden en feesten. Hij haalde zelfs kritiek over Zich heen omdat Hij zulke gelegenheden vrijer bijwoonde dan sommige van de godsdienstigere mensen gepast vonden.

Maar het punt dat Jezus hier maakt, is dat Johannes door God gezonden was en Jezus door dezelfde God gezonden was, en dat zij allebei vertegenwoordigers van dezelfde God waren. Toch kwamen ze met heel verschillende stijlen waarin zij hun godsdienst tot uiting brachten. Johannes was meer een zelfverloochenende, ascetische, spartaanse godsdienstige profeet. Jezus was meer een man van het volle leven, een man die onder de mensen verkeerde, een man die dertig jaar lang als timmerman werkte en daarna eropuit trok en zeer sociaal was. Hij woonde feestmaaltijden bij wanneer Hij werd uitgenodigd, at goed voedsel en dronk de wijn die op tafel stond. Johannes deed dat niet, want Johannes had een nazireeërgelofte afgelegd.

2

Een generatie die geen boodschapper aanvaardt

Het punt is dat Jezus en Johannes een heel verschillende stijl hadden. Wat Jezus hier zegt, is dat het volk Israël op geen van beide stijlen reageerde. Hij zegt in vers 18:

Want Johannes is gekomen, hij at niet en hij dronk niet, en ze zeggen: Hij heeft een demon.

MATTHEÛS 11:18

Natuurlijk at en dronk hij wel, maar Jezus formuleert Zijn uitspraak hier verkort, of Mattheüs doet dat. Want in de paralleltekst in Lukas 7:33 staat dat Johannes kwam zonder brood te eten of wijn te drinken. Dat is wat Jezus hier bedoelt. Johannes at en dronk, maar hij at geen brood en dronk geen wijn. Hij at niet het voedsel dat mensen normaal gesproken aten. Er staat:

Johannes kwam en at en dronk niet, en zij zeggen:

Er zit een demon in hem.

Met andere woorden, in plaats van onder de indruk te zijn van zijn zelfverloochening, denken ze dat hij een religieuze demon heeft, een religieuze geest, een soort wetticisme, of iets dergelijks. Ze vinden wel iets in hem waar ze bezwaar tegen kunnen maken.

Dan zegt Jezus dat de Zoon des mensen — en daarmee bedoelt Hij hier natuurlijk Zichzelf — etend en drinkend kwam. Wat Hij hiermee bedoelt, is dat Jezus at wat Johannes niet at en dronk wat Johannes niet dronk. Aangezien er in Lukas staat dat Johannes geen brood at en geen wijn dronk, betekent dit dat Jezus wel brood at en wijn dronk. Met andere woorden, Hij nam deel aan de gewone maaltijden die mensen dagelijks aten. Hij kwam niet met een speciaal dieet. Hij ging met mensen om tijdens gewone maaltijden en in dit opzicht verschilde Hij dus van Johannes. Hij kwam niet met deze strenge vorm van zelfverloochening in Zijn eetgewoonten en Zijn levensstijl.

Hoe reageerden ze op Hem? Ze mochten Johannes niet. Wat dachten ze van Jezus? Hij zegt dat ze zeggen:

De Zoon des mensen is gekomen, Die wel at en dronk, en ze zeggen: Ziedaar, een vraatzuchtig mens en een drinker, een vriend van tollenaars en zondaars. Maar de Wijsheid is gerechtvaardigd door Haar kinderen.

MATTHEÛS 11:19

Dat is een beschuldiging die ze tegen Jezus inbrachten, net zoals ze Johannes bekritiseerden. Hier zit de ironie. Jezus zegt: 'Jullie mensen zijn blijkbaar nogal moeilijk tevreden te stellen.' God heeft twee opmerkelijke boodschappers naar jullie gestuurd, en die zijn gekomen om verschillende gevoeligheden aan te spreken. Je religieuze stijl kan de ene of de andere zijn, maar tot welke kant je je ook aangetrokken lijkt te voelen, er is één van deze boodschappers die leeft op een manier die je zou moeten goedkeuren. Johannes de Doper komt met een ascetische levensstijl. Jezus komt meer als iemand die het leven viert. Wie de een niet mag, zou de ander moeten mogen.

Maar wat Jezus zegt, is dat de mensen geen van beiden mochten. De levensstijl van Johannes was te sober. Ze zeiden: ‘Hij moet een religieuze demon hebben.’ In de levensstijl van Jezus vonden ze aanleiding tot kritiek, omdat Hij niet met dezelfde zelfbeheersing leefde als Johannes, of zelfs als de Farizeeën. De Farizeeën waren geen asceten, maar zij gingen niet om met tollenaars en zondaars, en Jezus deed dat wel. Jezus ging met deze mensen naar feestmaaltijden en feesten. Hij werd nooit dronken, maar Hij dronk wijn. Hij was geen veelvraat, maar Hij at brood. Omdat Hij in die situaties zo vrijuit at, beschuldigden Zijn critici Hem ervan dat Hij een veelvraat en een wijnzuiper was. Dat waren natuurlijk valse beschuldigingen.

Het punt van Jezus’ boodschap hier is dat deze mensen onvermurwbaar zijn. Ze zullen niet tevreden zijn. God kan vrijwel elke benadering kiezen en zij zullen zich ertegen verzetten. Ze zullen ertegen ingaan. Ze zullen er kritiek op leveren. Jezus zei dat ze leken op pruilende kinderen die op de markt spelen. Hij zei dat ze leken op kinderen die tegen hun kameraden zeggen:

Wij hebben voor jullie op de fluit gespeeld, maar jullie hebben niet gedanst; wij hebben klaagliederen voor jullie gezongen, maar jullie hebben geen rouw bedreven.

MATTHEÛS 11:17

Hij heeft het hier over kinderen die misschien in een slechte bui zijn en eenvoudigweg niet met hun kameraden willen spelen. De andere kinderen stellen verschillende spelletjes voor, zelfs spelletjes die elkaars directe tegenpolen zijn, om te zien of ze misschien een ander spel wel leuk vinden. ‘Dit vind je niet leuk. Wat dacht je van dit? Wij spelen op de fluit en dan kunnen we dansen. We kunnen doen alsof we iets vieren, alsof we een feest hebben. Wil je niet dansen? Wil je rouwen? Laten we een klaaglied spelen. Misschien kunnen we doen alsof we op een begrafenis zijn. Wil je dat ook niet doen?’

Dat is wat Jezus zegt. Sommige kinderen willen eenvoudigweg niet meedoen met de spelletjes van hun kameraden. Hij zegt dat deze generatie zo is. Zoals kinderen die niet wilden dansen wanneer er op de fluit werd gespeeld en niet wilden rouwen wanneer het klaaglied werd gespeeld, zo willen deze mensen niet deelnemen aan het Koninkrijk

van God. God stuurt een man als Johannes, wiens levensstijl heel streng is, zoals een begrafenis, en ze willen niet rouwen. Hij roept hen op tot bekering, maar ze willen zich niet bekeren. Daarom stuurt Hij Jezus, Die als een fluitspeler is, als iemand die hen voor een feest uitnodigt, en ook naar dat feest willen ze niet komen. Geen van beide benaderingen bevalt hun.

Je zou kunnen zeggen: 'Steve, je gaat een beetje te ver wanneer je zegt dat Jezus mensen uitnodigde voor een feest.' Maar Jezus zei werkelijk dat het als een feest was. In Mattheüs 22 zei Jezus:

Het Koninkrijk van God is als een koning die voor zijn zoon een bruiloft wilde houden en alle mensen voor het feest liet uitnodigen.

MATTHEÛS 22:2-3

Er waren mensen die niet wilden komen, omdat ze de voorkeur gaven aan hun vee, hun akkers of andere bezigheden. Dit maakte de koning natuurlijk boos. Maar Jezus maakte duidelijk dat de uitnodiging om het Koninkrijk van God binnen te gaan te vergelijken is met een uitnodiging voor een feest, een bruiloftsmaal, een bruiloftsfeest. Het is dus helemaal niet misplaatst om te zeggen dat Jezus'

stijl leek op de stijl van de kinderen die zeggen:

Luister, we spelen op de fluit. Waarom dansen jullie niet? Willen jullie naar ons feest komen? Willen jullie niet naar ons feest komen? Oké, wat als we een treurlied spelen, zodat jullie kunnen rouwen?

Johannes de Doper vertegenwoordigt die laatste stijl. Nou, geen van beide aanpakken werkte. Deze mensen waren eenvoudigweg geestelijk afgestompt. Deze mensen hadden geen geestelijke smaak en ze wilden niet reageren, welke benadering Gods boodschappers ook kozen.

3

Bezwaren tegen het geloof als uitvluchten

Wat dit duidelijk maakt, is dat er vaak mensen zijn die niet tot God willen komen omdat ze een bepaald bezwaar hebben, of tenminste zeggen dat ze dat hebben. Maar als je dat bezwaar wegneemt, komen ze nog steeds niet. Hun bezwaren zijn gewoon uitvluchten. Ik zie dat hier, omdat Johannes de Doper Gods boodschapper is en zijn levenswijze iets te zelfverloochenend is voor de gemiddelde Jood. En ze zeggen: 'Nee, dat kan niet van God zijn. Dat aanvaarden we niet.' En dus zegt God: 'Goed, jullie hebben bezwaar tegen die levensstijl. Ik zal Jezus sturen met een andere stijl, waar jullie geen bezwaar tegen zouden moeten hebben.' En ook daarin vinden ze iets om bezwaar tegen te maken.

Het lijkt me moeilijk om tegen beide bezwaar te hebben. Ik kan begrijpen dat sommige mensen de voorkeur geven aan een Spartaanser soort godsdienstige levenswijze dan andere mensen. En ik kan begrijpen dat sommigen zich meer aangetrokken voelen tot de stijl van Jezus. Maar als iemand beide afwijst en in beide iets vindt om bezwaar tegen te maken, wijst dat erop dat deze mensen gewoon een uitvlucht zoeken om bezwaar te kunnen maken en helemaal niet werkelijk op God willen reageren.

Ik heb gemerkt dat dit ook geldt voor veel mensen die tegenwoordig het Evangelie horen. Ze voeren dan een bezwaar aan als reden waarom ze geen gehoor zullen geven, waarom ze Christus niet zullen aanvaarden en waarom ze Hem niet zullen volgen. En het bezwaar zal van een bepaalde soort zijn die gemakkelijk weerlegd kan worden. Een bezwaar tegen het christendom berust vaak op iets wat verkeerd begrepen is. Zodra dingen worden opgehelderd, is het bezwaar werkelijk weggenomen. En toch zal die persoon op zoek gaan naar een ander bezwaar.

Ik herinner me dat ik omstreeks 1982 of 1983 in Australië onderwijs gaf en sprak over het gezag van de Schrift. Nadat ik gesproken had, kwam een van de jonge mannen uit het publiek naar me toe om met me te praten. Hij zei dat hij geen christen was. Hij zei dat hij verstandelijke bezwaren tegen het christendom had. Ik had in Santa Cruz in Californië gewoond, waar ik op straat evangelisatiewerk deed onder hippies en studenten en allerlei filosofen die bezwaren tegen het christendom hadden.

Apologetiek is iets wat ik echt graag doe, dus ik was er klaar voor dat hij zijn bezwaren naar voren zou brengen. Ik dacht: 'Ik zal deze man van zijn problemen afhelpen, en dan kunnen we hem tot de Heere leiden.'

Dus zei ik: 'Wat voor bezwaren heb je?'

Hij zei: 'Ik heb verstandelijke problemen met de Bijbel.'

Ik zei: 'Ik heb wat tijd. Laat maar horen.'

En dus begon hij me enkele dingen te vertellen die hij aanstootgevend vond in de Bijbel. De man was allerm minst origineel. Overigens is geen enkele criticus van de Bijbel werkelijk erg origineel. Alles waartegen je in de Bijbel bezwaar zou kunnen maken, is al tweeduizend jaar bekend, en in sommige gevallen nog langer. Het is niet alsof een of andere slimme criticus onlangs bewijsmateriaal tegen de Bijbel heeft opgediept en heeft gezegd: 'Aha, al die mensen die al die tijd in het christendom geloofden, hebben werkelijk in het duister getast.'

Feit is dat mensen het geloof al tegen critici verdedigen zolang de Bijbel bestaat. En veel van de bezwaren die hedendaagse critici opwerpen, zijn dezelfde bezwaren die je in de geschriften van de kerkvaders aantreft. Zij kenden die bezwaren en hebben ze meer dan afdoende beantwoord. Als iemand een open houding heeft, is het heel gemakkelijk om elk bezwaar dat mensen tegen de Bijbel hebben te beantwoorden met een geloofwaardig, redelijk en aannemelijk antwoord. Ik weet dit omdat ik het al dertig jaar doe. Echt, ik kan geen enkel bezwaar bedenken dat niet beantwoord kan worden.

Deze jonge man in Australië vertelde me over een handvol dingen in de Bijbel waartegen hij bezwaar had. Het ging om enkele passages die hij aanstootgevend vond, of plaatsen waar volgens hem tegenstrijdigheden stonden. We bespraken ze samen. Elke keer legde ik hem uit wat hij verkeerd begreep en liet ik hem zien hoe de passage in werkelijkheid dit en dat zei, enzovoort. In elk geval erkende hij dat mijn uitleg geldig was en dat zijn bezwaar werkelijk op onwetendheid berustte. We namen alle bezwaren die hij opwierp op die manier door. Een voor een erkende hij dat zijn bezwaar niet geldig was geweest.

Zo kwamen we aan het eind van zijn bezwaren en ik zei: ‘Nou, wat denk je ervan? Heb je nog andere bezwaren?’

Hij zei: ‘Nee.’

Ik zei: ‘Zou je dan christen willen worden?’

En hij zei: ‘Nee.’

Ik zei: ‘Nou, dan heb je geen verstandelijke bezwaren tegen de Bijbel. Je houdt gewoon van je zonde.’

En hij zei: ‘Weet je, ik denk dat je gelijk hebt.’ En hij ging weg, nog altijd vol liefde voor zijn zonde.

We hadden ons bij die jongeman veel tijd kunnen besparen door hem er meteen toe te brengen eerlijk te zijn. De reden dat hij geen christen was, had niets te maken met de dingen die hij als bezwaren aanvoerde. Zijn werkelijke reden om geen christen te zijn, was dat hij van de zonde hield. En hij wist dat als hij het christelijk geloof zou aanvaarden, het hem zou oproepen zich van zijn zonde te bekeren en voor God te leven. Daar had hij geen enkele belangstelling voor. Hij wilde zichzelf wijsmaken dat hij oprechte redenen had om het christelijk geloof af te wijzen, omdat dat beter is voor je geweten. Als je weet dat je de waarheid afwijst omdat je het kwaad liefhebt, geeft dat je niet bepaald een goed gevoel over jezelf. Als je inderdaad het kwaad liefhebt, is het veel prettiger om jezelf ervan te overtuigen dat het niet het kwaad is dat je liefhebt, maar dat je goede redenen hebt om het goede af te wijzen en goede redenen om de waarheid af te wijzen. Daardoor voel je je beter over jezelf.

4

Zonde als werkelijke reden voor afwijzing

Dat was natuurlijk wat hij deed, en dat is wat veel mensen doen. Ze werpen het ene bezwaar na het andere op. Dat is hun manier om te zeggen: „Ik heb gelijk dat ik dit christelijk geloof afwijs.” Maar in werkelijkheid wijzen ze het af omdat ze zich niet aan

God willen onderwerpen. Ze komen tegen God in opstand en willen tegen God in opstand blijven.

Dat was het probleem met de generatie van Jezus. Dat is het punt dat Hij duidelijk maakte. Ze kunnen elk bezwaar opwerpen dat ze maar willen. Maar als hun bezwaar is dat de boodschapper te ascetisch is, laten we dan een boodschapper sturen die niet ascetisch is. Ook tegen Hem hebben ze bezwaar. Ze zeggen dat Hij te ongeremd is. Hij is te veel een vriend van zondaars. We beginnen te zien wat deze mensen werkelijk drijft. De redenen die ze geven, zijn niets anders dan uitvluchten. Ze hebben in werkelijkheid een andere reden om het Evangelie af te wijzen.

Ze voeren een reden aan alsof dat de reden is waarom ze het afwijzen, omdat ze het zelf tot op zekere hoogte geloven. Veel mensen hebben hun eigen hart zelfs nooit onderzocht om erachter te komen waarom ze Jezus Christus niet volgen. Ze weten van Hem. Ze kunnen eigenlijk niets bedenken wat werkelijk verkeerd aan Hem is, maar ze willen Hem gewoon niet volgen. Waarom niet? Hij is God en Hij gebiedt ons Hem te volgen. Welke goede reden kunnen we geven om Hem niet te volgen? Er zijn geen goede redenen, maar er zijn veel slechte redenen, en soms verzamelen mensen die graag. Ze geven die redenen alsof het hun werkelijke redenen zijn. Sommigen van hen hebben hun eigen hart nooit werkelijk onderzocht en beseffen daardoor niet dat hun werkelijke reden om Jezus niet te volgen is dat ze het niet willen. Ze mogen Hem niet. Ze vinden het niet prettig wat Hij van hen zal eisen. Ze hebben hun leven geleid als opstandelingen tegen God en zijn nog niet bereid daarmee op te houden.

Als jij dat bent, dan is het meeste wat ik voor je kan doen je laten weten dat dit is wat je bent. Ik kan je bezwaren niet werkelijk zo beantwoorden dat ik je ertoe breng christen te worden. Want wanneer ik al je bezwaren heb beantwoord, heb je nog altijd je fundamentele reden om geen christen te zijn. Die kan ik niet veranderen. Als je je zonde liefhebt, kun je God niet liefhebben, want God haat de zonde en jouw zonde is dat wat je van God scheidt.

Je kunt een groot aantal uitvluchten bedenken. Uitvluchten bedenken om het Evangelie af te wijzen is beslist niet nieuw. Het is niets moderns. Jezus merkte dat Zijn eigen generatie precies hetzelfde deed. Maar die uitvluchten waren erg zwak, en de uitvluchten van vandaag zijn eveneens erg zwak. Iedereen die de waarheid werkelijk

liefheeft, de waarheid werkelijk wil kennen en bereid is een leven van zonde op te geven om de waarheid te kennen, kan gemakkelijk zeer bevredigende antwoorden vinden op de dingen die hij aanvankelijk als problemen in de Bijbel en met het christelijk geloof zag.

Iedereen die zich nederig tot God wendt en zegt: „God, het kost mij misschien alles wat ik in de wereld liefheb, maar deze wereld gaat voorbij. Het kan van mij vergen dat ik mij van mijn gekoesterde zonden bekeer, maar deze zonden doden mij en scheiden mij van U. Wat het mij ook kost, ik ga Jezus Christus volgen, omdat ik weet dat dit de waarheid is en omdat ik weet dat dit juist is. Ik zal ophouden uitvluchten te bedenken en ik zal U trouw volgen, wat het ook vergt, tot aan mijn dood”, heeft de houding waardoor mensen van verdoemd naar behouden overgaan. Met die houding maak je die overgang.

Je doet dat niet door elk denkbaar bezwaar te proberen op te werpen en te zeggen: „Ik ben echt eerlijk. Ik wijs het christelijk geloof alleen maar af vanwege oprechte moeilijkheden.” Over het algemeen is dat niet waar. Als het wel waar is, of als je denkt dat het waar is, schrijf me dan. Ik zal je moeilijkheden graag beantwoorden. We zullen hier nog wat verder over praten.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 11:16
- Mattheüs 11:18
- Mattheüs 11:19
- Mattheüs 11:17
- Mattheüs 22:2-3

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.